

Louisa May Alcott

ΜΙΚΡΕΣ ΚΥΡΙΕΣ

διασκευή
Αργυρώ Πιπίνη

διόπτρα

1

Η Τζο, η Μεγκ, η Μπεθ και η Έιμι Μαρτς

Ένα βράδυ του Δεκέμβρη, που ο αέρας λυσομανούσε και το κρύο ήταν διαπεραστικό, τα κορίτσια της οικογένειας Μαρτς κάθονταν γύρω από τη φωτιά και περίμεναν τη μητέρα τους.

«Χριστούγεννα χωρίς δώρα δεν είναι Χριστούγεννα», δήλωσε η δεκαπεντάχρονη Τζο.

«Δεν αντέχεται η φτώχεια», είπε αναστενάζοντας η μεγαλύτερη αδελφή της, η Μεγκ.

«Άλλα κορίτσια αγοράζουν συνέχεια όμορφα πράγματα κι εμείς δεν μπορούμε να πάρουμε ούτε ένα δωράκι», διαμαρτυρήθηκε η πιο μικρή, η Έιμι.

«Έχουμε όμως έναν υπέροχο πατέρα και μια θαυμάσια μητέρα. Ενώ άλλα παιδιά...» μουρμούρισε η Μπεθ.

«Ο πατέρας όμως λείπει στον πόλεμο», πετάχτηκε τότε η Τζο.

Τα πρόσωπα όλων των κοριτσιών συννέφιασαν ακόμα περισσότερο στη σκέψη αυτή.

Ο κύριος Μαρτς υπηρετούσε στον στρατό ως ιερέας, στον Αμερικανικό Εμφύλιο, στον τρομερό πόλεμο μεταξύ Βόρειων και Νότιων, τότε που οι πολιτείες στα βόρεια της Αμερικής πολεμούσαν με τις πολιτείες στα νότια. Οι μεγάλες οικονομικές και κοινωνικές αντιθέσεις μεταξύ τους, η άρνηση των Νότιων να δέχονται εντολές από την πρωτεύουσα, την Ουάσινγκτον, και, κυρίως, η δουλεία ήταν οι αιτίες του πολέμου. Οι δούλοι αποζητούσαν την ελευθερία από τα δεσμά της σκλαβιάς· και πολλοί τους βοηθούσαν. Στις νότιες πολιτείες όμως, τα καράβια κουβαλούσαν ακόμη σκλάβους από τη Μαύρη Ήπειρο. Όλοι αυτοί οι άνθρωποι, άνθρωποι βαθιά

βασανισμένοι, χωρίς χαρά, δίχως ελπίδα και μέλλον, δούλευαν αλυσοδεμένοι από το πρωί μέχρι το βράδυ στις βαμβακοφυτείες. Και τα αφεντικά τους φέρονταν σαν να μην ήταν άνθρωποι. Στον βορρά πάλι, οι θαρραλέοι και έντιμοι είχαν σηκώσει τη σημαία της ελευθερίας και είχαν καταργήσει τη σκλαβιά. Τότε ξέσπασε ο εμφύλιος πόλεμος ανάμεσα στους Βόρειους και τους Νότιους.

Ο πατέρας των κοριτσιών έλειπε καιρό, βρισκόταν κάπου στον νότο και πολεμούσε στο πλευρό των Βόρειων. Είχε χάσει πριν από κάποια χρόνια την περιουσία του, όταν προσφέρθηκε να βοηθήσει έναν φίλο που θα έμπαινε φυλακή για χρέη, κι από τότε η οικογένεια πάλευε να τα βγάλει πέρα.

Η κυρία Μαρτς, η Μάρμι, όπως τη φώναζαν, φρόντιζε το σπίτι και τα κορίτσια. Ήταν συμπνετική και πίστευε στο δίκιο και το καλό, γι' αυτό και πήγαινε φαγητό σε οικογένειες που ήταν φτωχές ή για να συμπαρασταθεί σε όσους είχαν χάσει δικούς τους ανθρώπους στον πόλεμο. Έτρεχε να βοηθήσει

αδύναμους και αρρώστους, κι ούτε στιγμή δεν κάθισε να σκεφτεί πόσο δύσκολα τα έφερναν βόλτα και στο δικό τους σπίτι. Και τα κορίτσια, που λάτρευαν τη μητέρα τους, τη βοηθούσαν όπως μπορούσαν.

Η δεκαεξάχρονη Μεγκ, η μεγαλύτερη, έκανε μαθήματα στα παιδιά της οικογένειας Κινγκ. Η Τζο κρατούσε συντροφιά στην πλούσια θεία Μαρτς όταν δεν διάβαζε βιβλία –όλων των ειδών τα βιβλία–, γιατί η Τζο λάτρευε τα βιβλία και ήταν μονίμως σκυμμένη πάνω σ' αυτά. Η Μπεθ, που ήταν δεκατριών ετών, είχε αναλάβει τις δουλειές του σπιτιού. Και η πανέμορφη μικρούλα Έμι ασχολιόταν με τα μαθήματά της – πήγαινε ακόμη σχολείο.

«Εγώ λέω να μη στερηθούμε τα δώρα. Ας πάρουμε ένα μικρό δώρο στον εαυτό μας! Όλες έχουμε ένα δολάριο», είπε η Τζο.

«Η μαμά λέει ότι δεν είναι σωστό να ξοδεύουμε τα χρήματά μας όταν άλλοι άνθρωποι πεινάνε», της έφερε αντίρρηση η Μεγκ.

«Τι αξία έχει ένα δολάριο, μου λες; Θέλω να

αγοράσω βιβλία. Κάτι γερμανικά παραμύθια», διαμαρτυρήθηκε η Τζο. «Δούλεψα σκληρά γι' αυτό το δολάριο. Η θεία Μαρτς είναι η πιο ιδιότροπη, η πιο σχολαστική γυναίκα που υπάρχει σε ολόκληρο τον κόσμο».

«Μη νομίζεις ότι τα μαθήματα στα παιδιά είναι εύκολη δουλειά. Όλη την ώρα κάνουν φασαρία και τρέχουν πάνω κάτω. Το κεφάλι μου πάει να σπάσει», παραπονέθηκε η Μεγκ.

«Ούτε οι δουλειές του σπιτιού είναι εύκολη υπόθεση. Κι εγώ υποφέρω», είπε η γλυκομίλητη Μπεθ. «Τις πολύ βαριές δουλειές και το μαγείρεμα τις κάνει ευτυχώς η Χάνα, αλλά τα χέρια μου σκάνε και πονάνε, και δυσκολεύομαι μετά να παίξω πιάνο».

Η Χάνα φρόντιζε την οικογένεια· ήταν κοντά τους από τότε που γεννήθηκε η Μεγκ κι όλοι την αγαπούσαν και την είχαν πιο πολύ σαν φίλη παρά σαν υπηρέτρια.

«Εγώ περνάω χειρότερα απ' όλες», ισχυρίστηκε η εγωίστρια και παραπονιάρια Έιμι. «Κάθε μέρα, κάθε μέρα σχολείο. Άσε που ακούω πειράγματα και κοροϊδίες. Επειδή δεν έχουμε λεφτά, επειδή έχω μικρή μύτη, επειδή δεν έχω ζελεδάκια για να

δώσω στα άλλα κορίτσια, επειδή η Τζένι Σνόου με φωνάζει...»

«Θα ήταν καλύτερα, κορίτσια, να αγοράζαμε όλες ένα δώρο για τη μαμά», τη διέκοψε η Μπεθ. «Ας μην της πούμε τίποτε – να της κάνουμε έκπληξη. Ας της πάρουμε κάτι όμορφο, ε; Τι λέτε;»

Συμφώνησαν όλες κι άρχισαν να συζητάνε ενθουσιασμένες τι θα άρεσε περισσότερο στη μητέρα τους. Κι όταν το ρολόι χτύπησε έξι και η κυρία Μαρτς γύρισε στο σπίτι, την υποδέχτηκαν με χαρά.

«Είστε τόσο χαρούμενες, κορίτσια μου», είπε η κυρία Μαρτς και σωριάστηκε στην πολυθρόνα της δίπλα στη φωτιά. «Κι εγώ σας έφερα κάποια νέα που θα σας κάνουν ακόμα πιο χαρούμενες... Πήρα γράμμα από τον μπαμπά σας!»

Τα κορίτσια έτρεξαν κοντά της. Τα γράμματα του πατέρα τους τα περίμεναν και οι τέσσερις ανυπόμονα γιατί τους χάριζαν δύναμη και υπομονή. Οι συμβουλές, οι περιγραφές, τα καλοσυνάτα αστεία του τις βοηθούσαν να αντέξουν τις δυσκολίες και την απουσία του, τους έδιναν κουράγιο ώστε να ξεπεράσουν ακόμα και τον ίδιο τους τον εαυτό.

Και το γράμμα τελείωνε με τη φράση: *Μικρές*

μου κυρίες, αχ να ξέρατε πόσο σας αγαπώ και πόσο περήφανος είμαι για εσάς!

Το βράδυ πέρασε με φαγητό, κέντημα, διάβασμα και συζήτηση. Κι όταν ήρθε η ώρα για ύπνο, η Μεγκ, η Τζο, η Μπεθ και η Έιμι ξέχασαν τις στενοχώριες και τα παράπονα, και πήγαν στα κρεβάτια τους χαρούμενες και ανάλαφρες.

2

Οι γιορτές είναι καλύτερες με φίλους

Ξημέρωσαν Χριστούγεννα. Πρώτη ξύπνησε η Τζο και βρήκε δίπλα στο μαξιλάρι της ένα δώρο από τη μητέρα της: ένα μικρό βιβλίο με κόκκινο εξώφυλλο. Το ίδιο βιβλίο βρήκαν και η Μεγκ και η Μπεθ και η Έιμι, μόνο που τα δικά τους είχαν πράσινο, κίτρινο και γαλάζιο εξώφυλλο, αντίστοιχα. Τα κορίτσια κατέβηκαν χαρούμενα τη σκάλα για να την ευχαριστήσουν, αλλά δεν τη βρήκαν πουθενά. Πού ήταν η Μάρμι;

«Πετάχτηκε μέχρι το σπιτικό των Χούμελ για να δει τι κάνουν», τους είπε η Χάνα που ετοιμάζε τα

χριστουγεννιάτικα γλυκά. «Ντυθείτε, κορίτσια, και στρώστε το τραπέζι».

Τα κορίτσια πεινούσαν πολύ, αλλά δεν είχαν σκοπό να καθίσουν στο τραπέζι χωρίς τη Μάρμι που γύρισε μία ώρα αργότερα.

«Καλά Χριστούγεννα, μαμά. Σ' ευχαριστούμε για τα δώρα», φώναξαν τα κορίτσια και την αγκάλιασαν σφιχτά όλα μαζί. Αλλά πριν προλάβουν να της δώσουν τα δώρα που της είχαν πάρει, τους ζήτησε μια χάρη.

«Ακούστε με, κόρες μου. Είχα πάει στους Χούμελ. Είναι Χριστούγεννα και δεν έχουν ούτε φωτιά να ζεσταθούν ούτε ψωμί να φάνε. Έξι παιδάκια, ένα μωρό νεογέννητο και η μητέρα άρρωστη. Θα τους χαρίσετε το πρωινό σας ως χριστουγεννιάτικο δώρο; Τι λέτε, κορίτσια;»

Τα κορίτσια λαχταρούσαν να δοκιμάσουν όλα τα γλυκά, αλλά η καλή τους καρδιά νίκησε και, χωρίς δεύτερη σκέψη, άρχισαν να πακετάρουν τηγανίτες, κουλουράκια, φρέσκο ψωμί, κέικ και κρέμα.

Ω, τι χαρά έκαναν οι Χούμελ! Η κυρία Χούμελ και τα παιδιά της υποδέχτηκαν τα μέλη της οικογένειας Μαρτς σαν καλούς αγγέλους. Κι όταν τα κορίτσια

και η μητέρα τους επέστρεψαν στο δικό τους σπίτι με άδεια στομάχια αλλά γεμάτη καρδιά ήξεραν ότι είχαν κάνει το σωστό, βοηθώντας την οικογένεια αυτή που είχε τόσο μεγάλη ανάγκη.

Η ομορφιά της ημέρας βέβαια δεν είχε τελειώσει ακόμη. Η Μάρμι ενθουσιάστηκε με τα δώρα που της έκαναν τα κορίτσια. Φόρεσε αμέσως τις παντόφλες που της χάρισε η Μεγκ, δοκίμασε τα γάντια της Τζο και δρόσισε το μέτωπο και τους κροτάφους της με την κολόνια που της είχε πάρει η Έιμι, αφού έσταξε λίγες σταγόνες στο μαντίλι της Μπεθ. Στη συνέχεια, έφαγαν λίγο ψωμί με βούτυρο και μαρμελάδα και, μέσα σ' αυτή τη γιορτινή ατμόσφαιρα, τα κορίτσια φόρεσαν τα κοστούμια και ετοιμάστηκαν για την καθιερωμένη παράσταση που ανέβαζαν κάθε Χριστούγεννα – το έργο το είχε γράψει η Τζο, που αναλάμβανε να παίζει κι όλους τους αντρικούς ρόλους. Και η υπόλοιπη μέρα συνεχίστηκε με γέλια, αλλαγές κοστούμιών, υπερβολικό παίξιμο και χειροκροτήματα.

«Γρήγορα στο τραπέζι», φώναξε η Χάνα όταν ήρθε η ώρα του δείπνου, κι όλες έτρεξαν βιαστικά στην τραπεζαρία όπου αντίκρισαν κατάπληκτες ένα τραπέζι στολισμένο με λουλούδια, γεμάτο υπέροχα φαγητά, πεντανόστιμα γλυκά, φρέσκα φρούτα και λαχταριστά παγωτά, σοκολάτα και βανίλια.

«Ποιος τα 'φερε όλα αυτά; Οι νεράιδες;» ρώτησε η Έμι.

«Ο Άγιος Βασίλης μάλλον», πετάχτηκε η Μπεθ.

«Ναι, ο Άγιος Βασίλης τα έφερε», είπε η Μεγκ γελώντας.

«Σίγουρα τα έστειλε η θεία Μαρτς. Είπε να μας χαρίσει αυτό το τραπέζι επειδή είναι Χριστούγεννα», τις προσγείωσε η Τζο.

«Κάνετε λάθος», απάντησε γελώντας η Μάρμι. «Όλα αυτά τα φαγητά και τα λουλούδια τα έστειλε ο κύριος Λόρενς, ο ηλικιωμένος που μένει δίπλα στο αρχοντικό με τον μεγάλο κήπο. Έμαθε την καλή πράξη που κάνατε και θέλησε να μας στείλει μερικά πράγματα για να μας ευχηθεί καλά Χριστούγεννα. Δεν τον γνωρίζω πολύ καλά, παρόλο που ήταν φίλος του πατέρα μου».

«Πάω στοίχημα ότι τον έβαλε ο Λόρι, ο εγγονός του.

Μου φαίνεται καλό παιδί. Πάντα με χαιρετάει όταν με βλέπει», είπε η Τζο. «Νομίζω πως θέλει να έρθει να μας μιλήσει, αλλά είναι ντροπαλός».

«Ντροπαλός; Μα τι λες, Τζο; Αυτός έφερε τα φαγώσιμα και τα λουλούδια. Του είπα να έρθει μέσα να σας γνωρίσει, αλλά πρότεινε να το κανονίσουμε κάποια άλλη φορά», είπε η Μάρμι και κάθισε στο τραπέζι.

Όλες ανυπομονούσαν να απολαύσουν το ωραίο δείπνο τους.

3

Ο χορός στην οικία Γκάρντινερ

Ο χρόνος τρέχει γρήγορα, πολύ γρήγορα, όταν περνάς καλά. Δεν προλαβαίνεις να παίξεις όσο θέλεις, να διαβάσεις όσο θέλεις, να ξεκουραστείς όσο θέλεις, να κοιμηθείς. Και προτού προλάβουν οι αδελφές Μαρτς να κάνουν όσα είχαν σκοπό, έφτασε η Παραμονή της Πρωτοχρονιάς και η Τζο με τη Μεγκ –οι μεγαλύτερες αδελφές– ετοιμάστηκαν να πάνε στον χορό της Σάλι Γκάρντινερ, της φίλης της Μεγκ.

Η Μπεθ επιδιόρθωσε τα καλύτερα φορέματά τους, έραψε κορδέλες, μεταξωτές τρέσες και δαντέλες στα σημεία όπου είχε τριφτεί το ύφασμα, τα αέρισε, τα σιδέρωσε, και μετά ντύθηκαν και

οι δύο, στολίστηκαν και ξεκίνησαν για την οικία των Γκάρντινερ.

Το σπίτι ήταν υπέροχα φωτισμένο, οι μουσικοί έπαιζαν χαρούμενους σκοπούς και οι καλοντυμένοι καλεσμένοι έλαμπαν από χαρά. Η Μεγκ βρήκε αμέσως τις φίλες της, αλλά η Τζο δεν ήξερε κανέναν, άσε που δεν της άρεσαν καθόλου οι χοροί και οι κοριτσίστικες κουβέντες οπότε, μόλις βρήκε ευκαιρία, γλίστρησε πίσω από μια κουρτίνα, στην εσοχή ενός παράθυρου. Κι εκεί –τι έκπληξη ήταν αυτή– βρήκε κρυμμένο ένα αγόρι, τον Λόρι.

«Ω! Είσαι ο εγγονός του κυρίου Λόρενς. Με λένε Τζο».

«Τζο; Κι εμένα Λόρι».

«Το ξέρω».

«Ευχαριστούμε για τα ωραία φαγητά και γλυκά που μας στείλατε».

Τα δύο παιδιά άρχισαν να συζητάνε σαν παλιοί φίλοι, να κάνουν αστεία και να παρακολουθούν τους χορευτές πίσω από την κουρτίνα.